

MERMER VE TAŞ OCAKLARININ REHABİLİTASYONU ÇALIŞTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

«Mermer ve Taş Ocaklarının Rehabilitasyonu Çalıştayı» 17-18 Haziran- 2013 tarihlerinde Süleyman Demirel Üniversitesi ve Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nın işbirliği ile Isparta'da gerçekleştirilmiştir. Çalıştay'da Yasal, Projelendirme, Uygulama ve Yönetim Boyutları olmak üzere 4 farklı oturum yapılmıştır. Oturumlara ilgili tüm paydaşların katılımı sağlanmış ve çok konular kapsamlı bir şekilde tartışılmıştır. Her oturumda mevcut durum ve sorunlar ile buna yönelik çözüm önerileri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Son oturumda ise tüm gruplar bir araya gelerek ortak bir bakış açısı elde edilmeye çalışılmıştır. Oturumlardan ve geri beslemelerden elde edilen farklı görüş ve öneriler doğrultusunda «ÇALIŞTAY SONUÇ BİLDİRGESİ» hazırlanmış olup aşağıda maddeler halinde sunulmuştur.

- Konu ile ilgili kullanılan farklı kavramlar (restorasyon, rehabilitasyon, reklamasyon gibi) mevzuatta detaylı bir şekilde tanımlanmalı ve herkesin anlayabileceği ortak bir dil kullanılması sağlanmalıdır. Bu noktada Rehabilitasyon/ Onarım/Doğaya Yeniden Kazandırma kelimelerinden Onarım kelimesi bilimsel olarak eğitimde kullanılması nedeniyle yasal mevzuata da girecek şekilde düzenlemeler yapılmalıdır.
- Madencilik faaliyetlerinin sonlandırıldığı alanların çevre ile uyumlu hale getirilmesi veya doğaya yeniden kazandırılma işine ait usul ve esaslar 2010 yılı 27471 Sayılı “Madencilik Faaliyetleri ile Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliğine” göre yapılmaktadır. Bütüncül planlama, işletme öncesi, işletme sırası ve işletme faaliyet sonrasında içerecek şekilde organize edilmeli, planlama, tasarım, uygulama, yönetim (izleme, denetleme, kontrol) ve revizyon gibi süreçleri içermelidir.
- Ülkemizde yapılacak onarım (rehabilitasyon) projeleri sadece mermer ve taş ocakları ve diğer madencilik faaliyetleri değil aynı zamanda diğer farklı faaliyetlerle ortaya çıkan ve ekolojik onarım gerektiren tüm alanları da kapsayacak şekilde bütüncül mevzuat düzenlemesi yapılmalı ve uygulanmalıdır.
- İlgili tüm paydaşların izleyebileceği ve katılımının sağlanacağı bütüncül bir rehabilitasyon/onarım/doğaya yeniden kazandırma süreçlerinde (yer seçimi, projelendirme, uygulama ve yönetimi süreçlerinde) çerçeve mevzuatı ve uygulama esasları oluşturulmalıdır.
- Mermer ve taş ocaklarının faaliyetleri sonucunda alanın tekrar rehabilitasyonun yapılması oldukça zor olduğu kabul gören bir gerçektir. Bu nedenle bu tür alanların başlangıçta izin verme aşamasında düşünülerek ideal yer seçimi ve ekonomik fizibilitesi yapılarak ve çevreye vereceği zararları öngörerek bütüncül rehabilitasyon planlanmasının yapılması öngörülmelidir.

- Mermer ve taş ocakları rehabilitasyonu konusunda yetki ve sorumluluklar farklı kurumlar tarafından gerçekleştirilmektedir. Ruhsat izni, uygulama ve denetleme gibi bütün süreçlerden sorumlu ve yetkili tek bir yetkili birim oluşturulması yarar sağlayacaktır. Ya da ilgili paydaşlar arasında uygulamaya yönelik eşgüdümü ve koordinasyonu sağlayacak “Çevre Yönetim Birimi” oluşturulması mümkündür. Bu birimde ilgili meslek disiplinlerinden uzman ekip ile donatılmak suretiyle izin- takip ve denetim görevleri üstlenmeli ve mevzuatta yer almalıdır.
- Onarım faaliyetlerinde “Kirlenen öder ilkesi” çerçevesinde öncelikle doğaya ve çevreye verilen zararlara karşı başta Türk Ceza Kanunu olmak üzere özel kanunlarında da caydırıcı cezalara yönelik düzenlemeler yapılmalı ve hatta idarecilerinde bunu uygulamamaları durumunda bazı yaptırımların yapılması da sağlanmalıdır.
- Her türlü madencilik çalışmalarında izin verilmesi aşamasında bölgesel ve yöresel ölçekte yetki ve sınırları yasal olarak belirtilen ilgili uzmanlardan oluşacak bağımsız “Doğa Koruma Kurulları” oluşturulabilir. Bu Kurulun üstün kamu yararı ve öncelikleri konusunda kararları bağlayıcı olacak şekilde hareket edebilir.
- Rehabilitasyon/ Onarım/Doğaya Yeniden Kazandırma uygulamasının izlenmesi ve denetlenmesini ile başarısının raporlanmasını ve başarısız ise yeniden planlanıp-tasarlanıp uygulanmasını sağlayacak mevzuat geliştirilmelidir.
- Mermer ve taş ocaklarının yer seçim kriterleri bilimsel ve teknik esaslara göre belirlenmeli ve mutlaka Mevzuatta yer almalıdır. İşletme ruhsatı verilecek alanlar tanımlanmalı ve sınırlandırma getirilmelidir.
- Özellikle yasal doğal ve kültürel koruma statüsüne sahip, biyolojik çeşitlilik açısından değer taşıyan, özel durum gerektiren alanlarda (Milli parklar, Tabiatı Koruma Alanları, Tabiat Parkları, Tabiat anıtları, Sit alanlar, sulak alanlar, su üretim alanları, yaban hayatı koruma alanları, tohum meşcereleri, gen koruma alanları, muhafaza

ormanları, özel ekosistemler, orman içi dinlenme yerleri, yerleşim yerlerine çok yakın olup, bu yapılara zarar verebilecek mesafedeki alanlarda ocaklara kesinlikle izin verilmemelidir.

- Onarım gerektirecek alanların tüm doğal ve kültürel kaynak değerleri yani bütüncül envanteri detaylı bir şekilde belirlenmeli; analiz edilerek birbiriyle ilişkilendirmek suretiyle senteze ulaşılmalıdır.
- Faaliyete izin verilen bu alanların bütüncül veri tabanı oluşturulmalı ve ilgili tüm veriler CBS ortamında sayısallaştırılmalı ve sorgulanabilir halde depolanmalıdır.
- Görsel kalite analiz çalışmaları, gürültü, toz ve benzeri kirlilik kaynaklarına yönelik önleme projeleri rehabilitasyon projeleri ile birlikte ele alınmalıdır. İlgili tüm mevzuat Görsel kirlilik ve Avrupa Peyzaj Sözleşmeleri esaslarına göre yeniden düzenlenmelidir.
- Tüm madencilik arama ve işletme izinleri verilirken uluslararası antlaşmalardan kaynaklanan yükümlülüklere uyulmalı ve verilen taahhütler yerine getirilmelidir.
- Mermer ve taş ocakları için bütüncül anlamda makro veya mikro havza ölçeğinde, stratejik plan kararları üretilmelidir. Mikro ve makro havza ölçeğinde ekolojik ve görsel boyutta taşıyabileceği mermer ve taş ocağı kapasitesi belirlenmelidir ve organize edilmelidir. Bütün üst ve alt ölçeklerdeki fiziki planlarda mutlaka yer almalıdır. Örneğin Çevre Düzeni Planlarında detaylı bir şekilde bu ocaklar belirtilmelidir.
- Rehabilitasyon/ Onarım/Doğaya Yeniden Kazandırma planlama ve uygulama aşamalarının birbirleriyle entegre olmasını sağlayacak şekilde ilgili mesleklerde (Maden Mühendisliği, Orman Mühendisliği, Peyzaj Mimarlığı gibi) meslek içi eğitim zorunluluğu sağlayacak mevzuat geliştirilmelidir.

- Tüm Rehabilitasyon /Onarımı /Doğaya Yeniden Kazandırılması sürecinde mekânsal planlama ve tasarım projelerinin ayrıca hazırlanmasını sağlayacak, ilgili ölçeklerde yapılacak işletmeleri tarifleyen mevzuat geliştirilmelidir. Planlama ölçeği alan özelliğine bağlı olarak 1/25000- 1/5000-1/2000 veya 1/1000 ölçeklerde hazırlanmalıdır. Projede öngörülecek bitkisel ve yapısal uygulama projelerinin ölçekleri ise alanın boyutuna göre 1/500 veya 1/200 veya 1/100 ve özel durumlarda 1/50) hazırlanması gerekmektedir.
- Rehabilitasyon projeleri yetkili ve ilgili olan kişi veya bürolara yaptırılmalıdır. Proje bedeli, yapılacak işin boyutuna, zorluk durumuna ve günün koşullarına göre belirlenmelidir.
- Mevzuatta rehabilitasyon sürecinde görev alacak yetkin meslek disiplinleri tanımlanmalıdır. Bütüncül projelendirme sürecinde özellikle konu ile ilgili uzman Peyzaj Mimarı, Orman Mühendisi ve Maden Mühendisi vb. olmak üzere farklı meslek disiplinleri ekip halinde yer almalıdır. Ayrıca İlgili Kurum ve Kuruluşlarda ilgili meslek disiplinleri mutlaka işlendirilmelidir.
- Mermer ve taş ocakları işletmeleri faaliyete başlamadan önce teknik ve ekonomik etüdün (sondaj ve sismik çalışmalarla gibi) yapılarak rezerv alanının ekonomik değeri ve ömrü belirlenmelidir. Her bir işletmenin başlangıçta “ekonomik karnesi” oluşturulmalıdır. Tecrübeli teknik elemanlarca jeolojik ve jeofiziksel incelemeler yapılarak doğru üretim yönü ve yöntemler belirlenmelidir.
- Belli bir süre işletilmeyen maden ocağında veya arama sırasında ortaya çıkacak her türlü tahribat ve kirlenmenin önlenmesi için rezervin ekonomik olmaması durumunda Rehabilitasyon projesinin yapılmasını zorunlu kılacak mevzuat yapılmalıdır.
- Faaliyetin başlaması ile birlikte alan rehabilitasyon çalışmaları kesinlikle başlaması gereklidir. Sadece orman rejimi içersindeki alanlar değil orman dışı alanlarda da doğa onarım projelerinin istenmesi yasal olarak zorunlu

hale getirilmelidir. Özellikle söz konusu üretim miktarı ne olursa olsun her bir alan için rehabilitasyon projelerin yapılması istenmelidir.

- İşletmenin henüz başlangıç safhasında alanın yönetim ve kullanım tipleri (Restorasyon, Rehabilitasyon, Reklamasyon) ve hedefleri belirlenmeli ve projelendirme buna göre yapılmalıdır. Bozulan alanların Rehabilitasyon/ Onarım/Doğaya yeniden kazandırma için farklı alan kullanımlarının fayda maliyet analizine dayalı belirlenmesine yönelik metotlarının kullanımını sağlayacak şekilde mevzuat düzenlenmelidir.
- Öngörülen mermer arama faaliyet süresi tamamlandıktan sonra, “işletmeci işletmeye geçmeyeceğini beyan etmesi üzerine” işletmecinin tasarrufunun sona erdirilmesi sağlanmalı ve rehabilitasyon uygulanmasına geçilmelidir. Terk edilen işletmelerin ileride yeniden maden işletme amaçlı kullanılabilmesi için rehabilite edilip edilmemesi netleştirilmelidir.
- Arama döneminden işletme dönemine geçildikten sonra ÇED gerekliliğinin koşulsuz olarak her türlü maden işletmesi faaliyeti için yapılması ve Rehabilitasyona altlık oluşturmasını sağlayacak mevzuat oluşturulmalıdır.
- ÇED raporlarında kullanılacak ekosistem ve doğal kaynak envanterleri TUCBS ve e-devlet uygulamalarında öncelikli olarak hazırlanarak paydaşlara sunulmalıdır. ÇED raporu hazırlayanların verinin yeterli olmaması durumunda veri toplama zorunluluğunu sağlayacak mevzuat iyileştirilmesi yapılmalıdır. ÇED raporları hazırlanmasında kullanılan envanter verinin yeterliliğini gösteren analiz çalışmasının yapılmasını sağlayacak mevzuat düzenlemesi yapılmalıdır. ÇED’i tamamlayacak sosyal etki değerlendirmesine dayalı Rehabilitasyon/ Onarım/Doğaya yeniden kazandırma planlamasının yapılmasını zorunlu kılacak mevzuat oluşturulmalıdır. ÇED raporlarında kullanılacak verilere ait veri standardı oluşturulmalıdır. ÇED raporu hazırlayabilecek yetkin insanların yetiştirilmesine ve ÇED raporlarının bu kişiler tarafından hazırlanmasına olanak sağlayacak şekilde mevzuat oluşturulmalıdır. ÇED ile ilgili tüm meslek disiplinleri yetkin insan kaynağını her ilde oluşturulmalıdır.

- Yeniden doğaya kazandırılması veya bütüncül olarak onarımı mümkün olmayan bu tür özel alanlara farklı alan kullanım tipleri (turizm, rekreasyon, sulak alan, yenilenebilir enerji üretimi vb.) geliştirilmelidir. Orman rejimi içerisinde faaliyetini tamamlayan mermer ocaklarının sadece ekolojik onarım değil aynı zamanda orman ekosistemi ile uyumlu olabilecek farklı mekânsal kullanım tiplerini de mevzuatta yer alacak şekilde öngörülmelidir.
- Mermer ve taş ocaklarında faaliyetler sonucu ortaya çıkan pasalar veya diğer bir deyişle atık ve artıklar bu sektörün en önemli sorunlarından birisidir. Pasaların çıkarılması, depolanması ve değerlendirilmesi konuları mutlaka mevzuata dâhil edilmeli ve denetiminin yapılması gerekmektedir. Pasaların ortak bir alanda depolanması veya biriktirilmesi sağlanarak öncelikle rehabilitasyon çalışmalarında kullanılması öngörülmelidir. (Örneğin ekonomik olmayan veya rezervi bitmiş bir saha pasa alanı olarak düşünülebilir.)
- Dik yamaçlı arazilerde açılacak yollarda, hassas çevreye duyarlı hareket edilmelidir. Maden işletme aşamasında kazı materyalinin ilk aşamada orman idaresinin göstereceği yere dökülmeli, ilk kazı işlemi sonucunda oluşan boşluklara daha sonraki kazı aşamasında oluşacak pasalar bu alanlara taşınarak ve bu işlem tekrar edilerek yamaç aşağı hiçbir şekilde pasa dökülmemesi şeklinde mevzuat düzenlenmelidir.
- Orman alanlarında maden işletme izni bitmiş ve terk edilmiş alanlarda kalan atık ve artıklar Orman Yasasına göre orman envalidir ve ormana aittir. Bu nedenle İl Özel İdaresince söz konusu pasaların satılması veya farklı amaçlarla kullanılması önlenmelidir. Mevcut pasalar rehabilitasyon çalışmalarında kullanımı söz konusu olamayacak durumlarda ise Orman İşletme Müdürlüğü yetkisi çerçevesinde farklı kullanımlara izin verilebilir. Eğer İşletmeci pasaları farklı bir şekilde kullanmak veya değerlendirmek isterse gerekli izin ve teşvikler de verilebilmelidir. Örneğin uzun mesafeli pasanın taşınması işleri için mazot desteği verilebilir.

- Bununla birlikte pasaların farklı amaçlarla değerlendirilmesi için Ar-Ge çalışmaları ile desteklenmeli ve pasaların ekonomiye kazandırılması noktasında değerlendirilmesi düşünülmelidir. Örneğin erozyon alanlarında istinat duvarı malzemesi, yol, alt yapı, baraj inşaatları vb çalışmalarında dolgu malzemesi olarak veya farklı değerlendirmeler söz konusu olabilir. Bu amaçla Hafriyat atıkları kontrolü yönetmeliğinde de değişiklik yapılabilir.
- Pasaların kullanımında öncelikli olarak, mermer ocağının rehabilitasyonu için basamak yüksekliğini indirmek veya eğimi yatırmak amacıyla çıkarılan pasalar kullanılmalı ve üstüne toprak serilip bitki örtüsü için uygun hale getirilmelidir. Ancak yetmediği takdirde başka alanlardan getirilmesi öngörülmelidir.
- Sürdürülebilir doğa ve çevre koruma konusunda farkındalıklarının artırılması ve bilgilendirmeye yönelik eğitsel faaliyetlere önem verilmelidir. Özellikle ilgili paydaşlara (toplum, işletmeciler, sivil toplum örgütleri, kurum personeli vb.) mermer ve taş ocakları faaliyetleri ve rehabilitasyonu konularında karşılıklı bilgilendirme ve farkındalığı artırma etkinliklerine öncelik verilmelidir. Mermer işletmecileri ile kamuoyu arasında yaşanan sorunların çözümü için ilgili paydaşlar ortak paydada uzlaşması sağlanmalı ve bilgi alışverişinde bulunulmalıdır. Mermer ve taş ocakları faaliyetleri konusunda kamuoyunda yer almış yanlış bilgiler giderilmeli ve bilimsel bilgilerle bu eksiklik giderilmelidir.
- Her türlü madencilik faaliyetlerinde işletme sahipleri ve tüm personel yeterli teknik bilgiye sahip olmalı ve doğa koruma ve onarımı konusunda bilgi sahibi olmalıdır. Üretim yapan işletmeci ve teknik elemanlar kayıplar minimum olacak şekilde üretim yaptırmalı ve bu konuda eğitimler verilmelidir. Örneğin Teknik nezaretçi, basamak yüksekliğinden delme-patlatmanın yapılabilirliğine kadar teknik bilgiye sahip olmalı ve personel faaliyetleri işletmeci tarafından kontrol edilmelidir. Sektördeki kişiler deneyimli olmalı ve kısa süreli de olsa kursa tabi tutulmalıdırlar.

- Madenden ödenen devlet katkısı öncelikli olarak maden çıkan yörede harcanmak üzere özel idareye aktarılmalıdır.
- Ormanlarda yer üstü ve yer altı sularının kirlenmesi ile bu suların akış rejiminin değişmesini engelleyecek özel düzenlemelere gidilmesi özellikle karstik arazilerde başta dinamit patlatma yöntemi kullanılması yasaklanmalıdır.
- Orman içinde orman maden işletmelerinin kullandığı ve tahrip ettiği ulaşım yollarının maden işletmesi tarafından telafi ve tamir edilmesi şarttır. Aksi durumda meydana gelen zararların tazmini bu maden işletmelerinden talep edilmelidir.
- Orman alanlarında Rehabilitasyon bedeli olarak alınan arazi izin, ağaçlandırma ve toprak dolgu bedelleri, tekniğine uygun ve gerçek değerine göre belirlenmelidir.
- Orman alanı içinde yapılacak rehabilitasyon projelerinde alanın durumuna göre yangın söndürme havuzları yapılabilir.
- Orman rejimi içerisinde yer alan mermer ve taş ocaklarının rehabilitasyonunda öncelikli olarak orman ekosisteminin oluşturulması hedeflenmelidir. Rehabilitasyon çalışmalarında önceki orman ekosisteminin yetişme ortamı ve bitki türleri öncelikli olarak dikkate alınmalıdır.
- Rehabilitasyon projelerinde yapısal ve bitkisel kombinasyonu olacak şekilde kurgulanarak farklı bitkilendirme teknikleri ortaya konulmalıdır.
- Yapılacak her türlü rehabilitasyon çalışmalarında öncelikli olarak kullanılacak bitki türleri yörenin doğal türlerinden seçilmelidir. Rehabilitasyon projelerinde sadece ağaçlandırma değil çalı ve otsu bitkilerle birlikte çok

amaçlı kombine bitkilendirme yapılması hedeflenmelidir. Özellikle yer örtücü bitkisi olarak baklagil ve mera bitkilerinin öncelikli olarak alana tesis edilmesi önemlilik arz etmektedir. Mermer ocaklarının basamaklı yapısını gizleyebilecek sarmaşık bitkilerin kullanımı da tercih edilebilir. Bitkisel toprağın olmadığı ve temin edilmesi ekonomik olmayan durumlarda özellikle her türlü organik atık ve artıkların bu tür alanlara getirilerek değerlendirilmesi ve çok amaçlı bitkilendirme çalışmalarının yapılması söz konusu olabilmelidir.

- Mermer ocaklarında faaliyetten sonra oluşan ayna basamaklarda dolgu ile yapılan şevlerin kaymaması için öncelikli olarak alt aynanın patlatılıp tırtıklı hale getirilmesi sağlanarak bitkilendirme için çalışmalar başlatılmalıdır.
- Mermer ocaklarında oluşan basamak yüzeyleri ve pasa dolgusu ile oluşturulan şevlerde toprağın yerinde tutulması, toprak biyolojisinin oluşumunun sağlanması ve su açığının azaltılması için, malçlama, tohum ekimi, hydroseeding, mikoriza ve özellikle azotlu gübrelerin kullanılarak toprağın besin maddesince zenginleşmesinin sağlanması gibi yoğun toprak ve materyal hazırlama, drenaj ve bitkilendirme tekniklerine gereksinim bulunmaktadır. Bunun dışında rehabilite esnasında öncelikle ana kayanın kalker ve üst toprak miktarının yetersiz olmasına dikkat edilerek, toprağın organik maddece ve tohum bankasının zenginleşmesi bakımından ilk yıllarda sürekli tohum atılması ayrıca önemli görülmelidir. Bu çalışmalarda şev eğimlerinin 45 dereceyi aşmaması gerekmektedir. Üzeri kapatılmayan basamak yüzeyleri ve toprakça fakir yamaçlarda yine ağaç, çalı ve otsu bitki türlerinin dikilmesi istenmesi durumunda, patlatmaya açılmış kanallara organik maddece zengin toprağın taşınarak bitkilendirme yapılması sağlanmalıdır.
- Konu ile ilgili lisans ve lisansüstü düzeyde dersler yaygınlaştırılmalı, bilimsel araştırmalara öncelik verilmeli, Yüksek Lisans ve Doktora Tezlere konu olmalı ve bilimsel ortak projeler geliştirilmelidir. Ve bu tür çalışmalar ekonomik yönden desteklenmelidir.

- Faaliyete izin verilen tüm maden alanlarından belirlenecek miktarda toplanan para ve devletin ayıracağı bir bütçe ile ortak “Doğa Onarım Fonu” oluşturulmalı ve sadece onarım uygulamalarında kullanılmak üzere değerlendirilmeli ve Mevzuatta da yer almalıdır.
- Mermer ocakları için, orman kanununun 16. maddesinin uygulama yönetmeliğinin 6. maddesinde değişiklik yapılarak fiziki müdahale gerektiren yöntemlerden sondaj işlemi için gerekli izinlerin alımı süreci (yarma galeri gibi diğer yöntemlere göre) orman işletmesinin bilgisi dâhilinde yürütülecek şekilde kolaylaştırılmalıdır. İşletmeci ile Orman İşletme Müdürlüğünün faydasına olacak şekilde orman içinde yol düzenlemeleri yapılmalıdır.
- Mermer ocaklarının ekonomik işletilebilmesi ve rehabilitasyon sürecinin netleştirilmesinde başlangıçta mutlaka mermer yatağının süreksizlik durumunu, renk ve desen değişimini ortaya çıkaracak şekilde sondaj planlamasının yapılması ve bu konunun sondaj derinliği en az 30 m olacak şekilde maden kanununda yer alması sağlanabilir. Sondajlar arasında kalan kısmın görünür rezerv olarak faaliyet raporunda belirtilmelidir.
- Arama döneminden başlayarak çevre uyum planına, ÇED raporuna, rehabilitasyon projesine uygun gerekli düzenlemelerin yapılıp yapılmadığının sıkı bir şekilde kontrolü yapılmalıdır. Arama ruhsatı için başvurularda il sınırlarında ruhsatı %50 ‘yi geçen durumlarda ilin İl Özel İdaresi koordinasyonunda çalışmalar yürütülmelidir. Arama ruhsatına kapalı alanlar için MiGEM tarafından işletmecilere gerekli bilgilendirmeler yapılmalıdır.
- İşletme projelerinde blok verme ve kalite durumunu tanımlayabilecek çalışmaların yeterliliği uzmanlar tarafından detaylı tetkik edilmelidir. Uzman raporuna göre işletme sonrası rehabilitasyonu kolaylaştıracak şekilde düzenli ayna ile çalışma konusunda imalat haritaları dikkate alınarak denetleme yapılmalıdır. Mermer güçlendirme yöntemleri uygulanarak yerinde sağlamlaştırma yapılmalıdır.

- Çevre ile uyumlu Mermercilik sektörünün geliştirilmesi için Devlet destek olmalıdır. Özellikle yerli sermayenin geliştirilmesi bağlamında işlenmiş mermer ürün ihracatı teşvik edilmelidir.
- İşletme faaliyetin başlangıcından itibaren iş sağlığı ve güvenlik oluşturulmalı mevzuatına uygun bir şekilde arama çalışmalarının yürütülmesi ve denetimi yapılmalıdır. Bununla birlikte terk edilmiş maden ve mermer ocaklarında alanın sağlık ve güvenlik yönünden gerekli önlemlerin alınması sağlanmalıdır.
- MİGEM'e verilen çevre uyum planı her yıl revize edilmelidir ve denetlenmelidir. Rehabilitate edilebilecek terk edilmiş orman alanlarınının DKMP Genel Müdürlüğü'ne devrini yaparak yerel idarelere rehabilitasyon için yetkiler verilmelidir. Faaliyet yapılan alan diğer kurumlar tarafından uygulanan rehabilitasyon projeleri (havza ve orman kaynakları rehabilitasyon projeleri gibi) ile entegre edilmelidir.
- MİGEM'in taşra teşkilatları kurulmalıdır. MİGEM stratejik sıkıntısı olmayan bilgileri web sayfasında yayınlamalıdır.

ÇALIŞTAY DÜZENLEME KURULU